

Pp1 H4 Ontwikkeling arm en rijk

Opleiding: Samengestelde toetsen

Aantal vragen: 21

In totaal zijn 42 punten voor deze toets te behalen, 21 punten zijn nodig om voor de toets te slagen.

1 Een land telt 5 miljoen inwoners. Het bnp is 40 miljard euro.

1 pt.

Hoeveel bedraagt afgerond het bnp per hoofd?

- a. 80.000 euro
- b. 2000 euro
- c. 20.000 euro
- d. 8000 euro

2 We kunnen de beroepen indelen in drie verschillende sectoren. Kies de juiste sectoren bij de activiteiten.

1 pt.

		primaire sector	secundaire sector	tertiaire sector
		A	B	C
Michelle maakt in een atelier avondjurken.	1	☐	☐	☐
Jason zit achter de kassa bij de AH.	2	☐	☐	☐
Johan verbouwt aardappelen.	3	☐	☐	☐

- 3 Het bbp per hoofd als meetinstrument voor het verschil in welvaart heeft enkele nadelen. Je ziet vier nadelen kort genoemd. Ook staan er uitspraken over die nadelen.

Kies de juist uitspraken bij de nadelen. **Let op:** je gebruikt maar vier uitspraken!

Welzijn is ook belangrijk. **(a)** **A.** Het meeste dat ik verbouw is voor eigen gebruik. **B.** Op een hoger schaalniveau zie je minder details. **C.** In dit olieland is het bbp hoog, maar 50 procent van de vrouwen is analfabeet. **D.** Oh, in mijn woonplaats heb je ook een chique villawijk hoor. **E.** Maar Marokko is ook een veel goedkoper land. **F.** De armoedegrens is niet overal even hoog. (0,5 pt.)

Er wordt ook veel buiten de overheid om geproduceerd. **(b)** **A.** Het meeste dat ik verbouw is voor eigen gebruik. **B.** Op een hoger schaalniveau zie je minder details. **C.** In dit olieland is het bbp hoog, maar 50 procent van de vrouwen is analfabeet. **D.** Oh, in mijn woonplaats heb je ook een chique villawijk hoor. **E.** Maar Marokko is ook een veel goedkoper land. **F.** De armoedegrens is niet overal even hoog. (0,5 pt.)

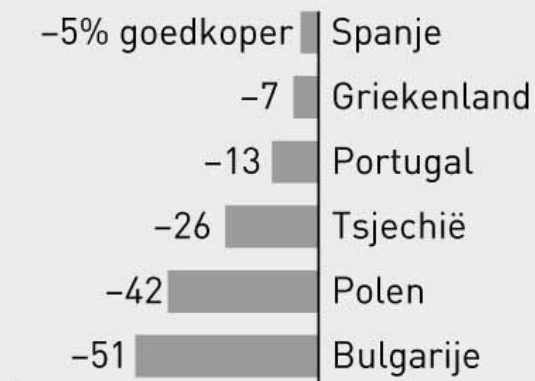
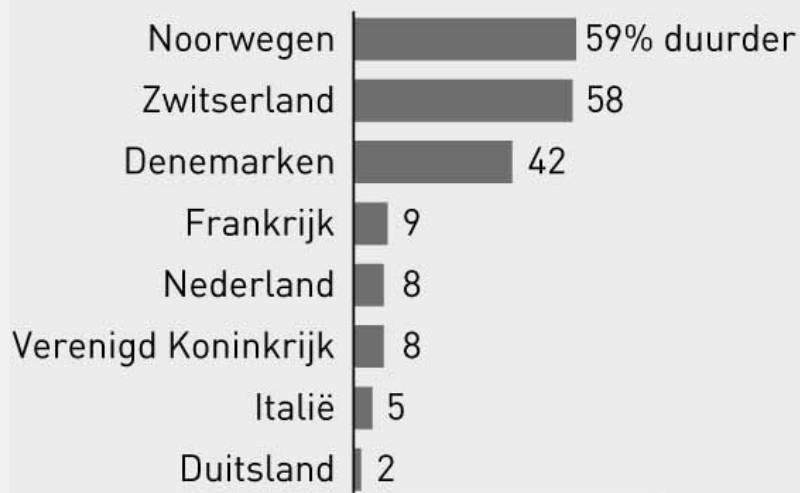
Het is een gemiddeld getal. **(c)** **A.** Het meeste dat ik verbouw is voor eigen gebruik. **B.** Op een hoger schaalniveau zie je minder details. **C.** In dit olieland is het bbp hoog, maar 50 procent van de vrouwen is analfabeet. **D.** Oh, in mijn woonplaats heb je ook een chique villawijk hoor. **E.** Maar Marokko is ook een veel goedkoper land. **F.** De armoedegrens is niet overal even hoog. (0,5 pt.)

De koopkracht van de dollar verschilt tussen landen. **(d)** **A.** Het meeste dat ik verbouw is voor eigen gebruik. **B.** Op een hoger schaalniveau zie je minder details. **C.** In dit olieland is het bbp hoog, maar 50 procent van de vrouwen is analfabeet. **D.** Oh, in mijn woonplaats heb je ook een chique villawijk hoor. **E.** Maar Marokko is ook een veel goedkoper land. **F.** De armoedegrens is niet overal even hoog. (0,5 pt.)

Bron 1

Hoeveel procent ben je duurder of goedkoper uit in de winkel?

Afwijking van het Europees gemiddelde

Figuur 2

4

2 pt.

Gebruik bij deze vraag bron 1 op pagina 4

Reis met 100 euro door Europa en je zult zien dat je het in het ene land veel langer volhoudt dan in het andere.

Welke uitspraak/uitspraken over figuur 2 zijn juist?

- a. De Noren zijn armer dan de Nederlanders.
- b. De koopkracht van 1 euro is het grootst in Bulgarije.
- c. Nederlanders zijn duurder uit dan de gemiddelde Europeaan.
- d. De koopkracht van de Polen in Nederland is veel hoger dan van de Nederlanders.

5

Goederen kun je naar de mate van bewerking indelen in drie groepen. In de Marokkaanse stad Fès worden huiden van koeien, schapen en geiten bewerkt tot allerlei leerproducten.

Kies bij de producten de bijbehorende goederensoort.

een leren handtasje: (a) A. halffabricaat B. eindproduct C. grondstof D. eindproduct (0,5 pt.)

een leren riem: (b) A. halffabricaat B. eindproduct C. grondstof D. eindproduct (0,5 pt.)

gelooide en geverfde huid: (c) A. halffabricaat B. eindproduct C. grondstof D. eindproduct (0,5 pt.)

runderhuid: (d) A. halffabricaat B. eindproduct C. grondstof D. eindproduct (0,5 pt.)

Bron 2

A	B	C	D
40 procent van de bevolking leeft onder de armoedegrens.	De 10 procent rijkste mensen verdienen het dubbele van de 10 procent armste mensen.	5 procent van de bevolking verdient net zoveel als 50 procent van de bevolking.	Ruim de helft van de armste bevolking woont in het noordoosten van het land.

6

2 pt.

Gebruik bij deze vraag bron 2 op pagina 6

A	B	C	D
40 procent van de bevolking leeft onder de armoedegrens.	De 10 procent rijkste mensen verdienen het dubbele van de 10 procent armste mensen.	5 procent van de bevolking verdient net zoveel als 50 procent van de bevolking.	Ruim de helft van de armste bevolking woont in het noordoosten van het land.

In de tabel zie je omschrijvingen bij vier landen.

In welk land is de sociale ongelijkheid het grootst?

- a. land A
- b. land B
- c. land C
- d. land D

- 7** Björn, Aisja en Ismael zijn drie jongeren. Zij leven echter in totaal verschillende werelden. Björn woont in Zweden. Aisja leeft in Turkije, een land in de semiperiferie en Ismael komt uit Bangladesh, een van de armste landen ter wereld. Van hun leraar aardrijkskunde moeten zij uitspraken doen over hun land.

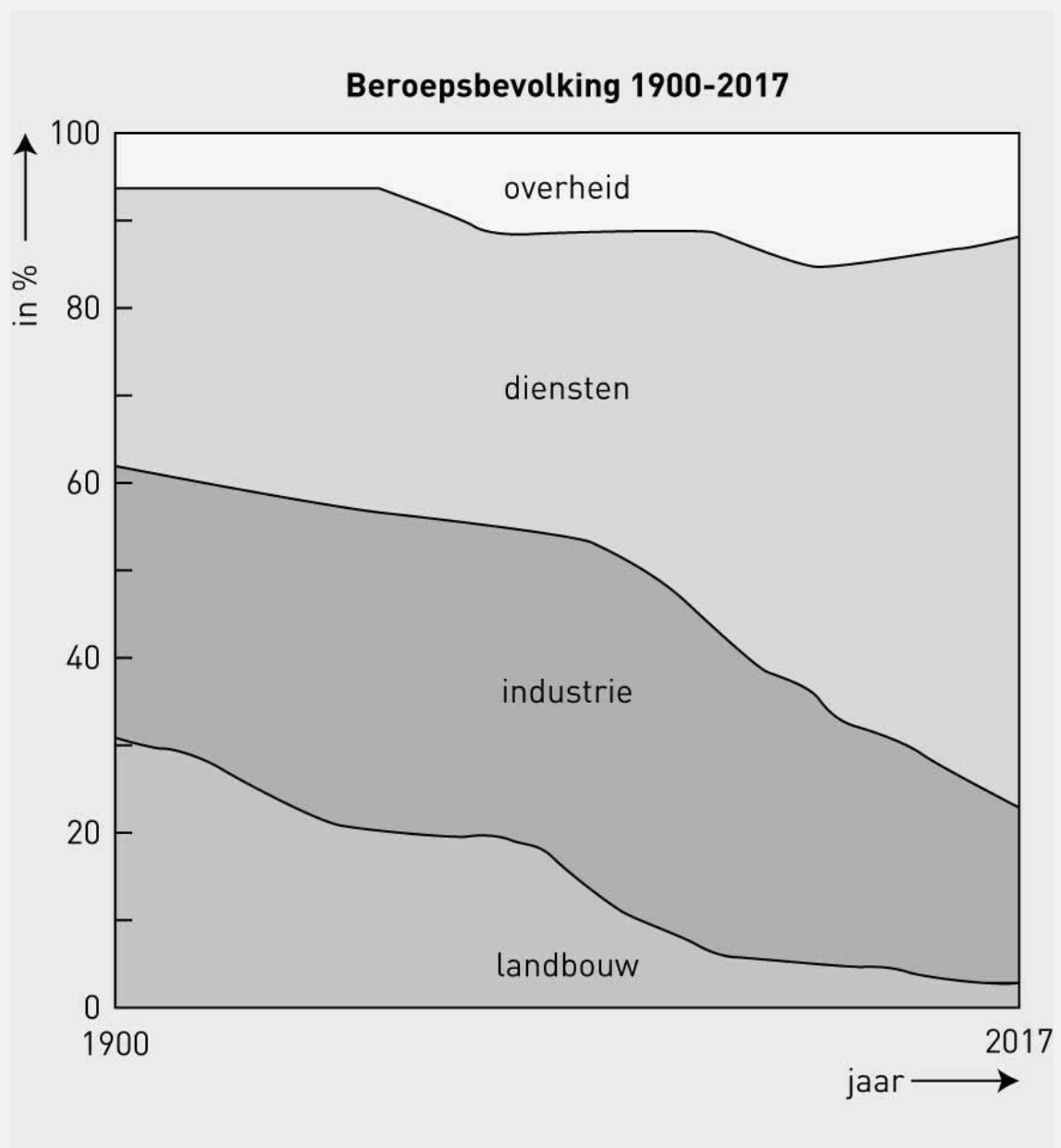
3 pt.

Bekijk zes van deze uitspraken. Wie heeft wat gezegd?

Kies welke uitspraak uit welk land komt.

		Zweden	Turkije	Bangladesh
		A	B	C
De levensverwachting is hier tamelijk laag. Veel kinderen sterven al voordat ze 5 jaar zijn.	1	☐	☐	☐
Hier, waar ik woon, werkt bijna iedereen in de dienstensector.	2	☐	☐	☐
Ik las laatst in de krant dat ons land in het wereldsysteem opschuift van semiperiferie naar centrum.	3	☐	☐	☐
Je ziet dat er veel jongeren van het platteland naar de stad trekken om in de opkomende industrie te gaan werken.	4	☐	☐	☐
Nee, hier is een leerplicht. Vrijwel iedereen gaat naar school.	5	☐	☐	☐
Wanneer de katoenoogst mislukt, is dat een ramp voor ons land.	6	☐	☐	☐

Bron 3

Flguur 2

8

2 pt.

Gebruik bij deze vraag bron 3 op pagina 8

Bekijk figuur 2.

Welke uitspraken over de figuur zijn waar?

- a. De industrie is al lange tijd de belangrijkste werkgever in Nederland.
- b. De Nederlandse beroepsbevolking groeit.
- c. De opbrengst van in de landbouw wordt steeds lager.
- d. In 1900 werkte ongeveer 62 procent van de Nederlandse beroepsbevolking in de landbouw.
- e. Nederland is een centrumland.
- f. Nederland wordt een dienstenmaatschappij.

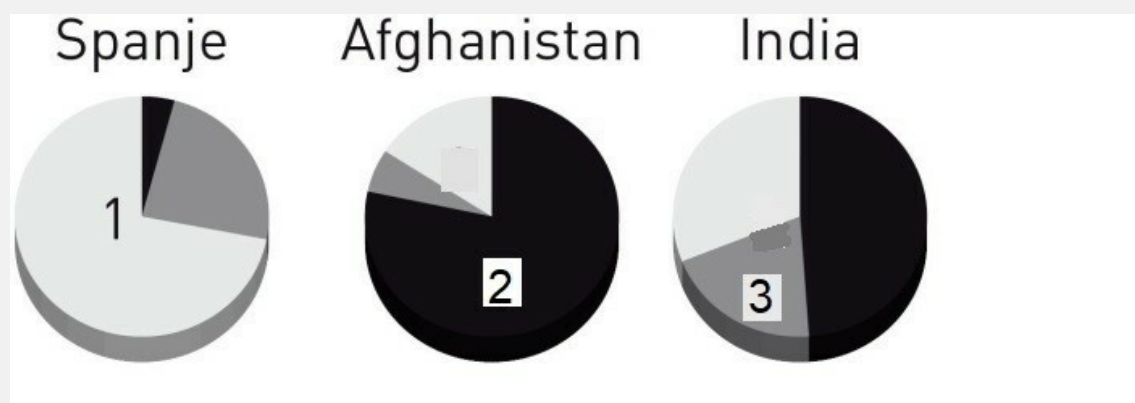
9

1 pt.

Hoe noem je de ongelijkheid die je kunt weergeven op een kaart?

.....

Bron 4

Figuur 2

10

Gebruik bij deze vraag bron 4 op pagina 10

In figuur 2 zie je de verdeling van de beroepsbevolking van drie landen. Vul achter de cijfers 1, 2 en 3 in over welke sector elk cijfer gaat.

- 1: **a.** (0,5 pt.)
2: **b.** (0,5 pt.)
3: **c.** (0,5 pt.)

11

2 pt.

Bekijk de zes uitspraken over welzijn of welvaart. Welke uitspraken gaan over 'welzijn'?

- a. Het bbp per hoofd is dit jaar met 3 procent gestegen.
- b. Ik heb deze week voor mijn vrouw een auto gekocht.
- c. Ik verdien niet zoveel, maar de prijzen zijn gelukkig ook laag.
- d. Ook meisjes gaan tegenwoordig allemaal naar school.
- e. Steeds minder kinderen onder de vijf jaar overlijden.
- f. We gaan met het hele gezin een week skiën in de Franse Alpen.

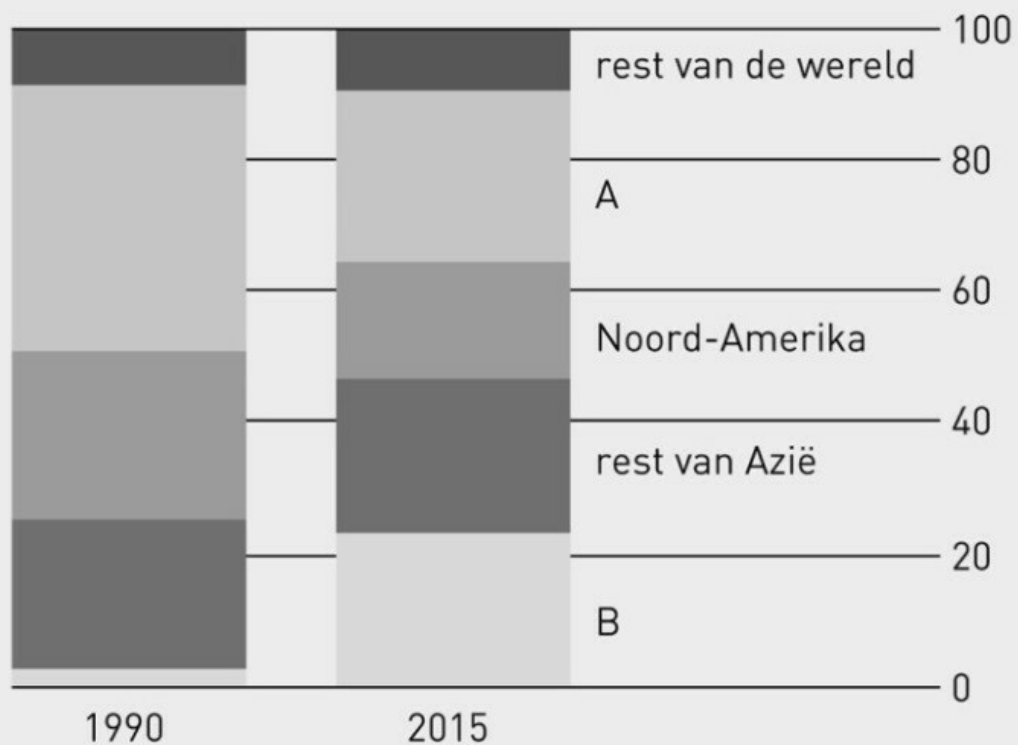
12 De uitspraken gaan over de economie van een land. Welke horen bij een centrumland?

2 pt.

- a. In 2020 wonen er nog veel meer mensen in steden.
- b. Ons land speelt een belangrijke rol in de globalisering.
- c. Op onze handelsbalans staan aan de exportkant vooral grondstoffen.
- d. Steeds meer arbeidsintensieve bedrijven vestigen zich hier.
- e. Steeds meer arbeidsintensieve bedrijven verhuizen naar het buitenland.
- f. Veel boeren trekken tegenwoordig van het platteland naar de stad om in de industrie te gaan werken.

Bron 5

Goederenproductie als % van het wereldtotaal

Bron: *The Economist*, 14 maart 2015

Figuur 3

13

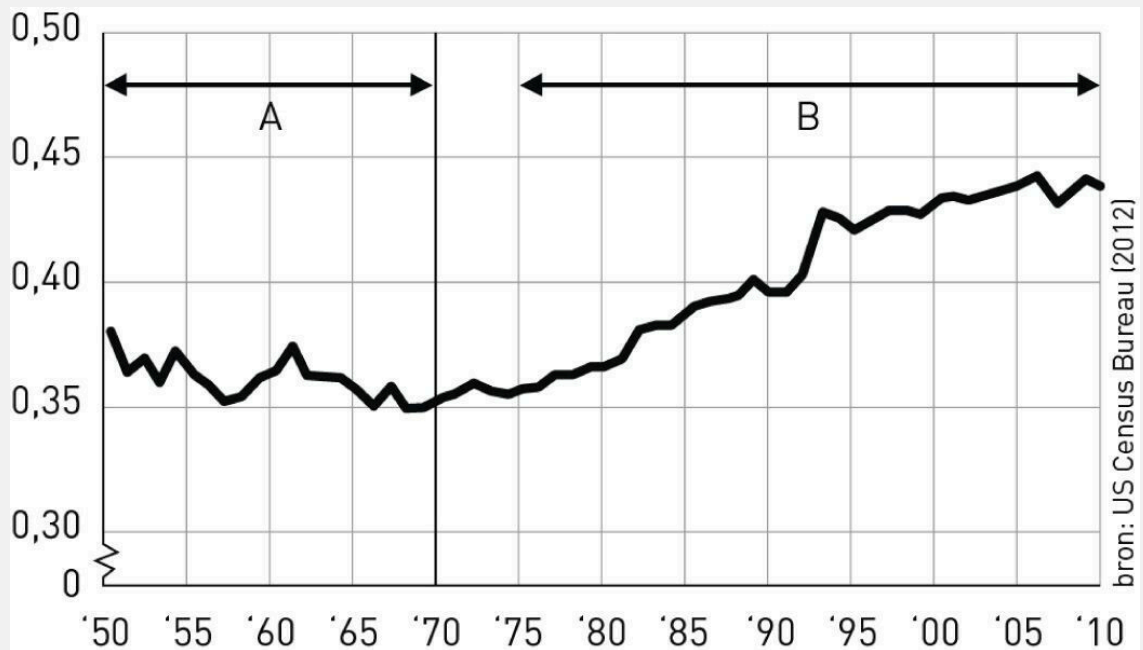
Gebruik bij deze vraag bron 5 op pagina 12

Bekijk figuur 3. Welk gebied of land wordt bedoeld met de letter A en welk land met de letter B? Kies uit: *Afrika – China – Europa – Nederland – Nigeria – Zuid-Amerika*.

A: **a.**(1 pt.)

B: **b.**(1 pt.)

Bron 6

Figuur 4

14

3 pt.

Gebruik bij deze vraag bron 6 op pagina 13

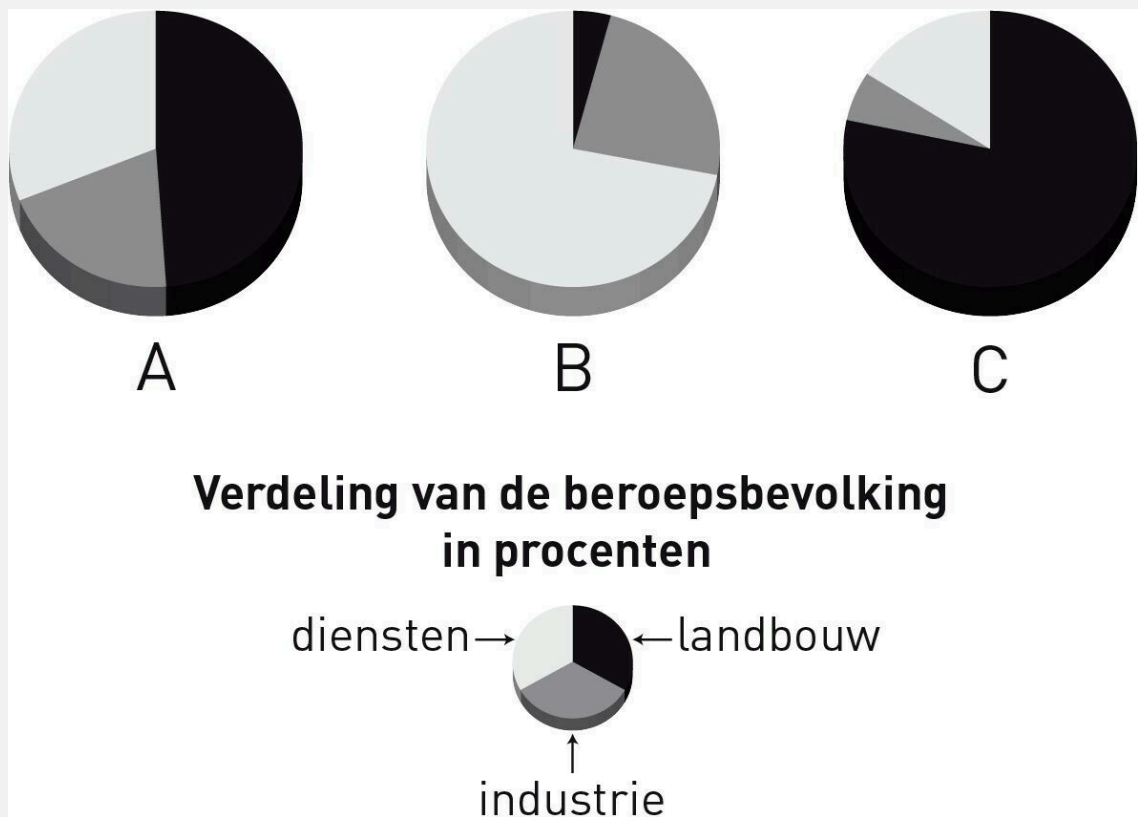
Welk drie uitspraken over figuur 4 zijn waar?

- a. Tijdvak A is een periode van groeiende sociale ongelijkheid.
- b. In tijdvak B neemt de regionale ongelijkheid in de VS steeds verder toe.
- c. Tijdvak B laat groeiende sociale ongelijkheid zien.
- d. De verschillen tussen rijk en arm zijn in tijdvak A kleiner dan in tijdvak B.
- e. Fase A lijkt Nederland, Fase B op een land in de semiperiferie met een snelle economische ontwikkeling.

15 De globalisering heeft voor Duitsland veel minder gevolgen dan voor Nederland. Dat komt doordat in
1 pt. Duitsland:

- a.** De lonen hoger zijn dan in Nederland.
- b.** De Duitse economie meer op het buitenland is gericht dan de Nederlandse.
- c.** Duitsland veel meer arbeidsintensieve bedrijven heeft dan Nederland.
- d.** Duitsland veel groter is en minder afhankelijk is van het buitenland.

Bron 7

Figuur 1

16

Gebruik bij deze vraag bron 7 op pagina 15

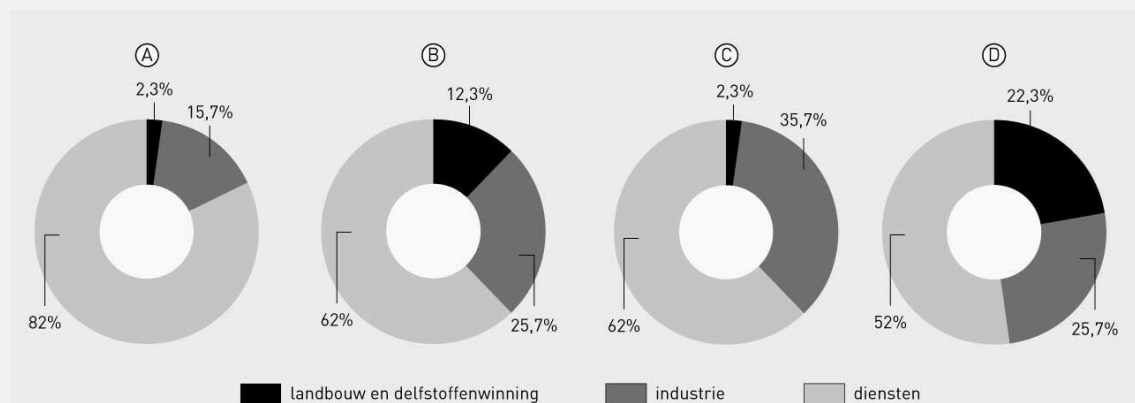
In figuur 1 zie je de verdeling van de beroepsbevolking van drie landen. Landen in de wereld kun je naar welvaart indelen in drie typen. Noteer achter de letters A, B en C tot welk type elk land hoort.

A: **a.** (0,5 pt.)

B: **b.** (0,5 pt.)

C: **c.** (0,5 pt.)

Bron 8

Figuur 2

17
2 pt.

Gebruik bij deze vraag bron 8 op pagina 16

Bekijk figuur 2. Welke grafiek laat de verdeling van de beroepsbevolking van Nederland in 2014 zien?

- a. grafiek A
- b. grafiek B
- c. grafiek C
- d. grafiek D

18
3 pt.

Bekijk de zes uitspraken over welzijn of welvaart. Welke uitspraken gaan over 'welzijn'?

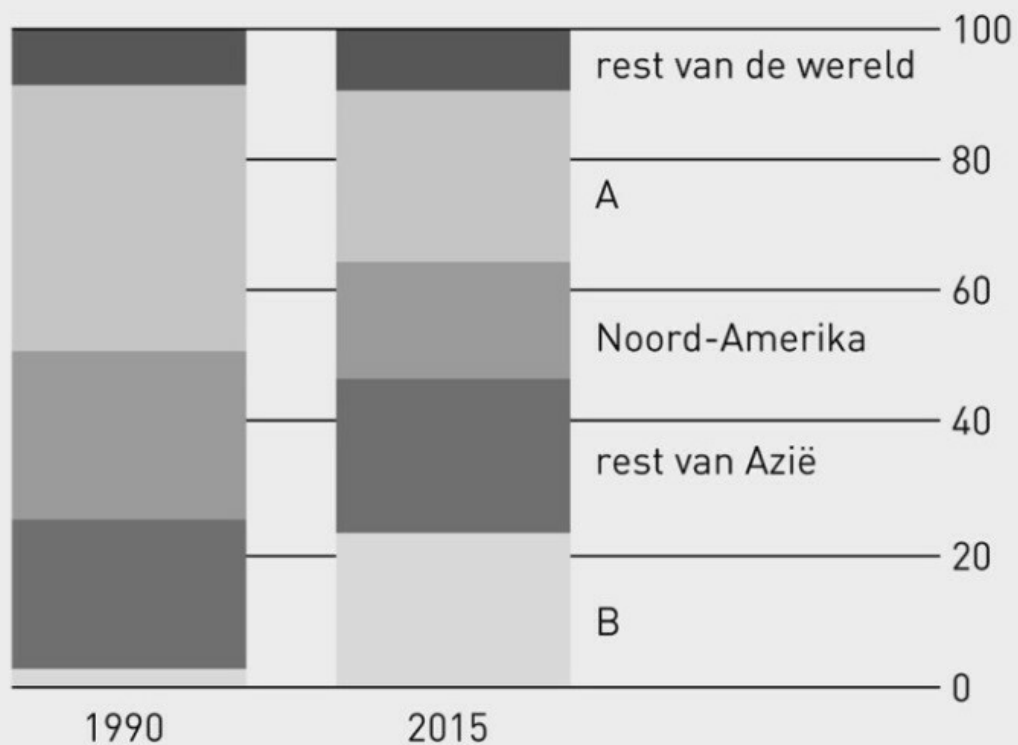
- a. Het bbp per hoofd is dit jaar met 3 procent gestegen.
- b. Ik heb deze week voor mijn vrouw een auto gekocht
- c. Ik verdien niet zoveel, maar de prijzen zijn gelukkig ook laag.
- d. Ook meisjes gaan tegenwoordig allemaal naar school.
- e. Steeds minder kinderen onder de vijf jaar overlijden.
- f. We gaan met het hele gezin een week skiën in de Franse Alpen.

19 Lees de uitspraken over de economie. Welke uitspraken horen bij een land in de semiperiferie?
3 pt.

- a. De belangrijkste beroepsgroep is de boeren.
- b. In 2030 wonen er nog veel meer mensen in steden.
- c. Ons land speelt geen rol in de globalisering.
- d. Op onze handelsbalans staan aan de exportkant vooral industriegoederen.
- e. Steeds meer arbeidsintensieve bedrijven vestigen zich hier.
- f. Steeds meer arbeidsintensieve bedrijven verhuizen naar het buitenland.

Bron 9

Goederenproductie als % van het wereldtotaal

Bron: *The Economist*, 14 maart 2015

Figuur 5

20

Gebruik bij deze vraag bron 9 op pagina 18

Bekijk figuur 5. Welk gebied of land wordt bedoeld met de letter A en welk land met de letter B.
Kies uit: *Nigeria – China – Europa – Nederland – Rusland – Zuid-Amerika*.

A: **a.**(1 pt.)

B: **b.**(1 pt.)

Bron 10

Brazilië

De economische groei en de toenemende welvaart zijn zeer ongelijk verdeeld. Het meeste werk vind je in het zuidoosten van het land, waar de grote steden São Paulo en Rio de Janeiro liggen.

Het binnenland en het noordoosten profiteren nauwelijks van de vooruitgang. Daardoor trekken steeds meer armen naar de grote steden. De grote tegenstellingen tussen arm en rijk worden nog groter.

21

2 pt.

Gebruik bij deze vraag bron 10 op pagina 19

Lees de tekst. Welke uitspraken passen hier het beste bij?

- a. Brazilië is een land in de semiperiferie.
- b. In Brazilië werkt bijna iedereen in de dienstenverlening, dus in de informele sector.
- c. In Brazilië leven weinig mensen onder de armoedegrens.
- d. In Brazilië is de regionale en sociale ongelijkheid groot.